

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Сілезька академія, Польща
Комунальний заклад «Професійно-технічне училище № 2»
Дніпровської міської ради

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУЦІ

Збірник наукових праць IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

20 травня 2025 року

Запоріжжя, 2025

УДК 004:[378+001](062.552)

Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 16 від 03.06.2025 р.)

Редакційна колегія:

Фалько Н. М. – доктор психологічних наук, доцент;
Осадча К. П. – доктор педагогічних наук, професор;
Круглик В. С. – доктор педагогічних наук, професор;
Полякова Л. І. – кандидат історичних наук, доцент;
Муртазієв Е. Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Чорна А. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Сіциліцин Ю. О. – доктор філософії, старший викладач.

Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових праць IV міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя-Мелітополь, 20 травня 2025 р., МДПУ імені Богдана Хмельницького). Випуск 14. Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2025. 576 с.

До збірника ввійшли матеріали, присвячені актуальним проблемам цифрової трансформації суспільства та окремих сфер його функціонування, а також інноваційного розвитку освіти. Збірник буде корисним науково-педагогічним працівникам, аспірантам та студентам.

У матеріалах конференції збережено орфографію та пунктуацію авторів. За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.

© Автори публікацій, 2025

2. Гуліч О., Четверик В. Цифрова трансформація іншомовної освіти: технології штучного інтелекту. *Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі : зб. тез доп. учасників VI Міжнар. наук.-практ. конф. молод. учених, м. Харків, 15–16 трав. 2024 р.* Харків, 2024. С. 85–89.

3. Веретюк Т. В. Огляд цифрових технологій для організації вивчення філологічних дисциплін. *Сучасна філологія: теорія та практика : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 19 квіт. 2024 р.* Київ, 2024. С. 244–246.

4. Саган О. В. Гейміфікація як сучасний освітній тренд. *Зб. наук. пр. «Педагогічні науки».* 2023. № 100. С. 12–18.

5. Солошенко-Задніпровська Н. К. Гейміфікація як інструмент підвищення мотивації у контексті навчання іноземної мови. *Синергія освіти, науки та бізнесу в епоху глобальних трансформацій» : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Чернігів, 27 лют. 2025 р.).* Чернігів, 2025. С. 149–152.

6. Четверик В. Етика піклування в навчанні іноземних мов: гуманістичний підхід. *Аргументи сучасної філології: «етика піклування» : матеріали V Міжнар. наук. конф., (м. Харків, 2–3 квіт. 2025 р.).* Харків, 2025. С. 323–328. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/18621>

7. Luo Z. The Effectiveness of Gamified Tools for Foreign Language Learning: Luo Z. The Effectiveness of Gamified Tools for Foreign Language Learning (FLL): A Systematic Review. *Behavioral Sciences.* 2023. Vol. 13, no. 4. P. 1-15. DOI: <https://doi.org/10.3390/bs13040331>

АКАДЕМІЧНЕ (НЕ)ДИСТАНЦІЙНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ: ПОГЛЯДИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Староста Володимир Іванович

доктор педагогічних наук, професор кафедри
загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Анотація. Метою дослідження є виявлення та порівняння поглядів викладачів, студентів й аспірантів щодо зручності та ефективності консультування в умовах традиційного/аудиторного та дистанційного

навчання. Показано, що зручність та ефективність академічного консультування покращується у напрямку (наведено середні значення зручності й ефективності за п'ятибальною шкалою): аудиторне індивідуальне консультування – студенти ($M=3,38$) → аспіранти ($M=3,95$) → викладачі ($M=4,13$); аудиторне групове консультування – студенти ($M=3,32$) → аспіранти ($M=3,62$) → викладачі ($M=3,83$); дистанційне консультування – студенти ($M=3,32$) → викладачі ($M=3,39$) → аспіранти ($M=3,73$); письмове консультування – викладачі ($M=2,39$) → аспіранти ($M=2,44$) → студенти ($M=2,58$). Найбільш зручною та ефективною формою консультування для здобувачів освіти є аудиторне (опитування викладачів), аудиторне та дистанційне (опитування аспірантів та студентів).

Academic (non)distance advising: views of participants in the educational process. The purpose of the study is to identify and compare the views of teachers, students and postgraduates on the convenience and effectiveness of advising in traditional/classroom and distance learning. It is shown that the convenience and effectiveness of academic advising improves in the following directions (average values of convenience and effectiveness on a five-point scale are given): auditory individual advising - students ($M=3,38$) → PhD students ($M=3,95$) → teachers ($M=4,13$); auditory group advising - students ($M=3,32$) → PhD students ($M=3,62$) → teachers ($M=3,83$); distance advising - students ($M=3,32$) → teachers ($M=3,39$) → PhD students ($M=3,73$); written advising - teachers ($M=2,39$) → PhD students ($M=2,44$) → students ($M=2,58$). The most convenient and effective form of advising for education is auditory (views of teachers), auditory and distance learning (views of teachers the opinion of graduate students and PhD students).

Академічне консультування традиційно використовується у вищій школі на різних етапах навчання, зокрема, під час: адаптації першокурсників, вивчення окремих навчальних дисциплін, проходження виробничих практик, підготовки до модульного та підсумкового контролю тощо. Консультування також сприяє реалізації студентоцентрованого підходу у навчанні, наприклад, вибору та формуванню освітньої траєкторії молодих людей, уможливорює підвищення академічної успішності, мотивації та психологічної комфортності студентів. Сучасні реалії показують існування різних форматів проведення консультацій. Традиційні аудиторні (віч-на-віч/F2F) очні консультації забезпечують безпосередній контакт між викладачем та студентом, ефективне обговорення проблемних питань під час групових чи індивідуальних консультацій. Розвиток інформаційних технологій, дистанційне навчання відкривають широкі можливості оперативного консультування в синхронному (Zoom, Google

Meet тощо) чи асинхронному режимі з використанням електронної пошти, соціальних мереж, месенджерів, персональних сайтів викладачів. Особливе поширення дистанційного навчання та відповідного консультування мало через світову пандемію Covid-19 (S. Andersson, & M. Nakahashi, 2023) [3]. (S. Khadijah et al. (2024) [4]. Л. Островська (2020) [1, с. 80] описує освітні функції синхронних онлайн-консультацій за умови їхньої системності та регулярності: фундаменталізації здобутих знань; коригувальна; формування відповідних фахових компетенцій; узагальнення та систематизація; мотивація навчальної діяльності. Також зберігається у вищій школі письмова форма консультування, яка реалізується, як правило, через розміщення інформаційних матеріалів на факультетських/кафедральних стендах. Отже, наявність різних форматів консультування потребує їх аналізу учасниками освітнього процесу. Наприклад, S. Andersson, & M. Nakahashi (2023) [3] повідомляють про важливість опитування студентів, аби виявляти їх ставлення до консультування умовах дистанційного навчання. В [2] нами розглянуто погляди студентів та аспірантів на цю проблему. Дане дослідження має на меті продовжити аналіз академічного консультування у контексті порівняння поглядів викладачів вищої школи з здобувачами освіти (студентами та аспірантами).

Поняття «академічне консультування/academic advising» (далі АА), згідно S. Tewary et al. (2020) [5, с. 229], характеризується як ситуація, коли інституційний представник допомагає зрозуміти або спрямувати студентів, що суттєво покращує результати/досвід навчання.

Під час емпіричного дослідження до анонімного онлайн опитування з використанням Google Forms долучили 198 викладачів, як правило, Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» а також інших закладів вищої освіти. Для порівняльного аналізу використано деякі відомості отримані нами в праці [2] на основі опитування 3037 здобувачів освіти (140 аспірантів, 2897 студентів). Опрацювання отриманих результатів проводили за допомогою IBM SPSS Statistics 23.

Для виявлення ставлення до консультацій респондентам пропонували відповісти: «Яка форма консультації викладачів університету, на Вашу думку, найбільш ефективна і зручна для

студентів?». Пропоновані форми консультування: очна/аудиторна – групова (усна); очна/аудиторна – індивідуальна (усна); дистанційна – синхронна (Google Meet, Zoom тощо) та/або асинхронна (Viber, Email, соціальні мережі тощо); письмова (кафедральні/аудиторні стенди тощо). Відповідь за п'ятибальною шкалою (зручність та ефективність консультування/рівень зручності та ефективності) від 1 (консультування зовсім не зручне та не ефективно/рівень зручності та ефективності низький) до 5 (консультування цілком зручне та ефективно/рівень зручності та ефективності високий).

Для представлення результатів опитування респондентів надалі використано наступні позначення (інші позначення наведено до таблиць та рисунків):

- респонденти BcMgr – студенти бакалаврату та магістратури разом; PhDSt – аспіранти (PhD Student); HST (high school teachers) – викладачі вищої школи; Male – респонденти чоловічої та Female – жіночої статі;

- форма консультування: F2FAA/Gr – аудиторна(віч на віч)/групова; F2FAA/Ind – аудиторна(віч на віч)/індивідуальна; DAA – дистанційна; WAA (written) – письмова (кафедральні, аудиторні стенди тощо).

Табл. 1 містить деякі статистичні показники опитування, а на рис. 1 та рис. 2 – наведено середні значення рівня зручності та ефективності консультування за п'ятибальною шкалою.

Таблиця 1

Статистичні показники опитування

Вибірка	Показник	F2FAA/Gr	F2FAA/Ind	DAA	WAA
BcMgr [2] Студенти	M	3,32	3,38	3,32	2,58
	N	2897	2897	2897	2897
	SD	1,287	1,273	1,241	1,216
PhDSt [2] Аспіранти	M	3,62	3,95	3,73	2,44
	N	140	140	140	140
	SD	1,056	1,055	1,045	1,152
HST Викладачі	M	3,83	4,13	3,39	2,39
	N	198	198	198	198
	SD	1,051	1,156	1,178	1,106
Разом	M	3,37	3,45	3,34	2,56
	N	3234	3234	3235	3235
	SD	1,271	1,274	1,231	1,207

Позначення: N – обсяг вибірки; Mean – середнє/Mean; SD – середньо-квадратичне відхилення/Mean squared deviation.

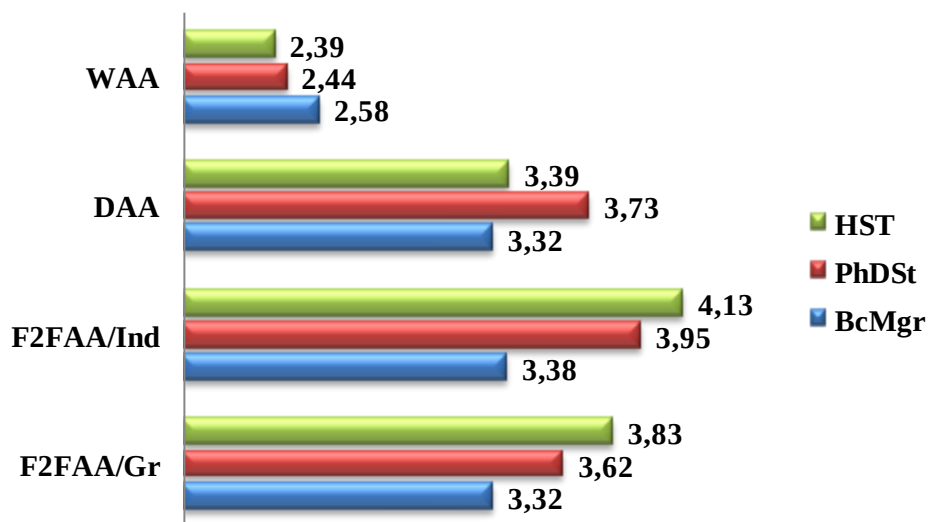

Рис. 1. Рівень зручності та ефективності консультування (середні значення) здобувачів освіти: за результатами опитування студентів, аспірантів [2] та викладачів

Дані розрахунку t-критерію ($p \leq 0,05$) для незалежних вибірок наведено у табл. 2. У випадку різних форм консультування більша подібність між вибірками викладачів та аспірантів (із 4 випадків три не мають статистично значущої різниці). Погляди респондентів за ознакою статі характеризуються максимальною подібністю – із 12 порівнянь для 11 не виявлено статистично значущої різниці.

Таблиця 2

Зручність та ефективність консультування: результати розрахунку t-критерію ($p \leq 0,05$) для незалежних вибірок

Консультування	Незалежні вибірки	t	Df	Sig.	MD
Аудиторне групове консультування F2FAA/Gr	BcMgr-PhDSt [2]	-3,809	3035	0,000	-0,406
	HST-BcMgr	5,470	3092	0,000	0,512
	HST-PhDSt	1,823	336	0,069	0,212
	M(BcMgr)-F(BcMgr)	-0,725	2894	0,468	-0,040
	M(HST)-F(HST)	-0,023	196	0,981	-0,004
	M(PhDSt)-F(PhDSt)	1,515	138	0,132	0,270
Аудиторне індив. консультування F2FAA/Ind	BcMgr-PhDSt [2]	-3,809	3035	0,000	-0,406
	HST-BcMgr	7,978	3092	0,000	0,744
	HST-PhDSt	1,435	335	0,152	0,177
	M(BcMgr)-F(BcMgr)	-0,671	2895	0,502	-0,037
	M(HST)-F(HST)	0,640	195	0,523	0,110
	M(PhDSt)-F(PhDSt)	2,581	138	0,011	0,452

Дистанційне консультування DAA	BcMgr-PhDSt [2]	-3,809	3035	0,000	-0,406
	HST-BcMgr	0,788	3093	0,431	0,072
	HST-PhDSt	-2,695	336	0,007	-0,335
	M(BcMgr)-F(BcMgr)	-1,218	2895	0,224	-0,065
	M(HST)-F(HST)	-1,511	196	0,132	-0,263
	M(PhDSt)-F(PhDSt)	0,219	138	0,827	0,039
Письмове консультування WAA	BcMgr-PhDSt [2]	1,394	3035	0,163	0,146
	HST-BcMgr	-2,175	3093	0,030	-0,193
	HST-PhDSt	-0,377	336	0,707	-0,047
	M(BcMgr)-F(BcMgr)	-0,425	2895	0,671	-0,022
	M(HST)-F(HST)	-1,155	196	0,250	-0,189
	M(PhDSt)-F(PhDSt)	-0,099	138	0,921	-0,019

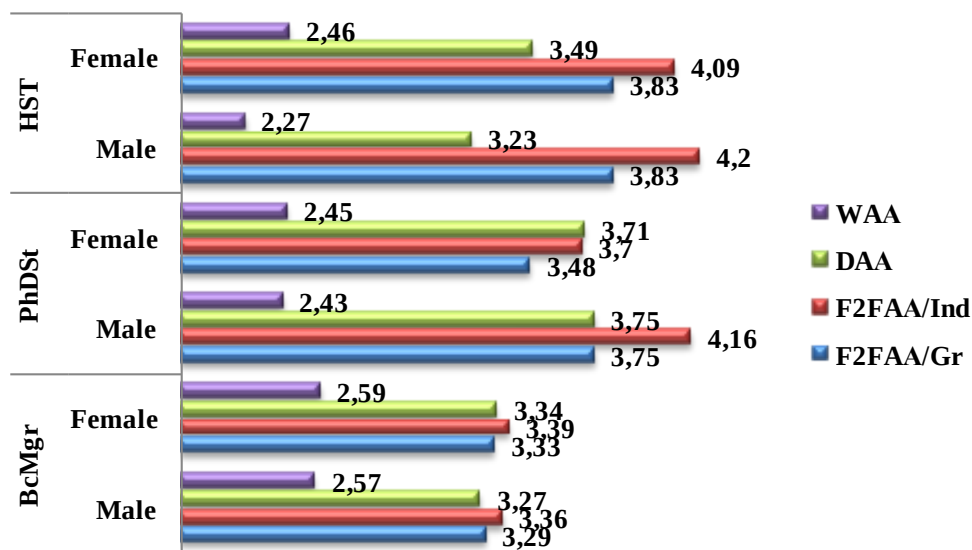

Рис. 2. Рівень зручності та ефективності консультування (середні значення) здобувачів освіти: результати опитування за ознакою «стать» респондентів

Отримані дані свідчать, що покращення зручності та ефективності відбувається у напрямку BcMgr → PhDSt → HST для аудиторного консультування; аспіранти найвище оцінили дистанційне, а студенти – письмове (рис. 2):

- Традиційне групове F2FAA/Gr BcMgr(M=3,32) → PhDSt(M=3,62) → HST(M=3,83);
- Традиційне індивідуальне F2FAA/Ind BcMgr(M=3,38) → PhDSt(M=3,95) → HST(M=4,13);
- Дистанційне DAA BcMgr(M=3,32) → HST(M=3,39) → PhDSt(M=3,73);
- Письмове WAA HST(M=2,39) → PhDSt(M=2,44) → BcMgr(M=2,58).

Таким чином, проведене емпіричне дослідження показує, що найбільш зручною та ефективною формою консультування для здобувачів освіти є аудиторне (думка викладачів), аудиторне та дистанційне (думка аспірантів та студентів).

Список використаних джерел

1. Островська Л. Онлайн-консультації як складова дистанційної освіти у вищій школі. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки*. 2020. Вип. 3. С. 76-87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpu_2020_3_9 (дата звернення 18.04.2025).
2. Староста В.І. Академічне консультування: зручність та ефективність в умовах традиційного та дистанційного навчання. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2024. Вип. 17. С. 137-159. DOI : <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2024.1710>. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/issue/view/20> (дата звернення 18.04.2025).
3. Andersson S., Nakahashi M. The Future Role of Online Consultations Within Self-Access Learning. *Studies in self-access learning journal*. 2023. Vol. 14. Issue 1. Special Issue SI. P. 5-25. DOI: <https://doi.org/10.37237/140102>. (accessed on 18.04.2025).
4. Khadijah, S., Wiyono, B.B., Rasyad, A., & Sobri, A.Y. Replacing Face-To-Face With Online Meetings: Public and Private University Students' Satisfaction on Academic Advising During Covid-19 Pandemic. *Pegem Journal of Education and Instruction*. 2024. Vol. 14. Issue 1. P. 270-283. DOI: <https://doi.org/10.47750/pegegog.14.01.30> (accessed on 01.04.2025).
5. Tewary S., Jordan J.A., Rana A.M., Mayi B. Academic advising using theoretical approaches for medical students who are struggling in preclinical years. *The Journal of the American Osteopathic Association*. 2020. Vol. 120. Issue 4. P. 228-235. DOI: <https://doi.org/10.7556/jaoa.2020.039>. (accessed on 01.04.2025).